

Волинська школа філології та журналістики: історія та сучасність (до 80-річчя з дня заснування факультету)

Цьогоріч факультет філології та журналістики Університету Лесі Українки, як і сам Університет, святкуватиме свій 80-річний ювілей. За цей час колектив переживав чимало змін, пройшов великий шлях становлення та розвитку, здобувши за свою багаторічну історію безліч досягнень у педагогічній та науковій діяльності.

Підготовка фахівців з української та російської філології на Волині почалася 1940 р. зі створенням Луцького державного учительського інституту. Підготовку фахівців-філологів перервала Друга світова війна. 1946 року спільним наказом Управління у справах вищої школи при Раді Міністрів УРСР та Міністерства освіти УРСР у навчальному закладі було створено історико-філологічне відділення, а 1948 року відбувся перший випуск учителів-словесників. 1952 року історико-філологічне відділення реорганізовано в історико-філологічний факультет Луцького державного педагогічного інституту імені Лесі Українки. 1969 року у зв'язку з реорганізацією історико-філологічного факультету постав філологічний факультет як окремий структурний підрозділ педагогічного інституту.

1993 року у зв'язку зі створенням Волинського державного університету імені Лесі Українки філологічний факультет переживає наступну реорганізацію. На його базі створено два підрозділи (факультет україністики та факультет слов'янської філології), які знову буде об'єднано у філологічний факультет 2002 року.

За довгу історію функціонування факультету змінювався перелік спеціальностей, за якими здійснювалася підготовка фахівців. Тісні культурні, політичні та економічні контакти з нашим найближчим західним сусідом – Республікою Польщею – спонукали до того, що з 2001 року була започаткована підготовка фахівців зі спеціальності «Мова та література (польська)». Потужний розвиток інформаційно-комунікаційних технологій стимулював необхідність створювати нові спеціальності: 2006 року ліцензовано напрям підготовки фахівців «Видавнича справа та редагування», 2007 року – напрям «Журналістика». 2009 року факультет реорганізовано в Інститут філології та журналістики, а 2016 року підрозділ здобув його нинішню назву – факультет філології та журналістики.

Історія факультету – не лише сухі факти про зміни статусу чи знакові події. Це – історії життя конкретних людей, які пов'язали з ним свої долі. Філологічна школа на Волині створювалася завдяки невтомній багаторічній праці викладачів, чиї імена назавжди вписані в історію навчального закладу: В. Покальчука, О. Рисака, В. Голоюха, А. Омельковця, М. Боженка, Л. Рожило, І. Сірака, Т. Баран, М. Реви, В. Луцкевича, Г. Мудрик, Г. Ращинської, Г. Самохвал, Г. Козачук, Є. Бикової, Л. Бублейник, Н. Зубер, А. Івлєвої, В. Кулакової, А. Мардієвої, О. Некрот, М. Нещадіна, Т. Покровської, Г. Павличенко, С. Розенфельда, В. Удалова, Н. Удалової, Л. Шайнюка, Л. Павленко, М. Хмелюк та ін.

З особливою вдячністю згадуємо деканів факультету, які в різні часи доклали багато зусиль, аби здобутки волинської філологічної школи стали відомими по всій Україні та за її межами, а сам факультет став потужним підрозділом класичного університету, що відзначається і кваліфікованим професорсько-викладацьким складом, і добрими науковими та педагогічними традиціями, і талановитим студентством. Деканами факультету в попередні роки були І. Сірак, Є. Сухомлин, Є. Михальчук, В. Удалов, О. Рисак, В. Бортніков, П. Кралюк, В. Зубович, Т. Покровська, А. Мардієва, М. Сур'як. Із 2005 р. до грудня 2019 р. обов'язки декана філологічного факультету / Інституту філології та журналістики / факультету філології та журналістики виконував кандидат філологічних наук, доцент Ю. В. Громик. У грудні 2019 р. деканом факультету філології та журналістики стала кандидат філологічних наук, доцент Л. Лавринович.

Серед випускників філологічного факультету / Інституту (факультету) філології та журналістики – наукові й педагогічні працівники, державні службовці, бібліотекарі, перекладачі, журналісти, видавці. Нашими студентами свого часу були письменники І. Чернецький, Й. Струцюк, В. Вербич, Н. Горик, В. Слапчук, Г. Яструбецька, О. Пашук, А. Криштальський, С. Дружинович, І. Ольшевський, Т. Яков'юк, М. Мартинюк, О. Ляснюк, С. Стасюк, Н. Шульська та багато інших, журналісти О. Згоранець, Н. Шепель, О. Лівіцька, М. Чибар, О. Кузьмич, А. Собуцький, Б. Стельмах, В. Куць, Ю. Горбач, В. Бідун, І. Луцюк, І. Качан, Е. Форманюк, Б. Коваль, Н. Коваль, Н. Михайлова, А. Бачук, Л. Роспопа, О. Зелінський, Ю. Дзьобик (Фінковська), М. Доманська, А. Ольхович, Т. Хомич, Е. Серкожаєва, Т. Урбан, І. Воробей, Т. Свирида, О. Шевчик,

А. Стамбульський, А. Передрій, М. Метельська, А. Лучик, Б. Шевчук та ін. У галузі журналістики працює й чимало нинішніх студентів. Більшість науково-педагогічних працівників факультету також вихованці волинської філологічної школи. Універсальна філологічно-журналістська освіта дає можливості зреалізувати себе і в інших галузях. Серед наших випускників – директори літературних фестивалів, працівники органів влади, військовослужбовці керівники громадських організацій, адміністратори бібліотек, пресекретарі та ін.

Нині факультет філології та журналістики – потужний структурний підрозділ університету, навчальний процес в якому спрямований на впровадження новітніх освітніх технологій, відродження й подальший розвиток національних науково-освітніх традицій.

Факультет відзначається висококваліфікованим професорсько-викладацьким складом та поважними академічними традиціями. Тут склався потужний науковий осередок, що представлений кількома філологічними школами, добре відомими в Україні. Серед 63 штатних науково-педагогічних працівників 60 мають наукові ступені та вчені звання. На 6 кафедрах працюють 15 докторів філологічних наук, професорів або доцентів (М. Мірченко, М. Моклиця, Л. Оляндер, В. Давидюк, Г. Аркушин, Н. Колошук, Н. Данилюк, Н. Костусяк, О. Межов, Г. Яструбецька, І. Мельник, М. Жуйкова, Т. Масицька, Т. Левчук, С. Романов), 1 доктор наук із соціальних комунікацій, професор (С. Кравченко), 1 кандидат філологічних наук, професор (С. Богдан), 39 кандидатів філологічних наук, доцентів або старших викладачів, 4 кандидати наук із соціальних комунікацій, доценти або старші викладачі.

Сьогодні навчальний процес на факультеті забезпечують шість кафедр.

Кафедра української мови (завідувач – доктор філологічних наук, професор Микола Мірченко) має свою неповторну історію й глибокі традиції: спочатку як складник єдиного підрозділу – кафедри української мови та літератури, а згодом, із 1970 року й до сьогодні, як окремий підрозділ факультету. Цьогоріч кафедра святкуватиме 50-річний ювілей, який став можливий завдяки наполегливій праці викладачів, які забезпечили наукове та професійне зростання кафедри, а також тих, хто сьогодні поглиблює її лінгвістичні традиції, поповнює й утверджує наукові здобутки. Зі структури кафедри відокремилися нинішні кафедра історії та культури української

мови й кафедра соціальних комунікацій (до 2013 року – кафедра видавничої справи та редагування і журналістики). Перша завідувачка кафедри – кандидат філологічних наук, доцент Рожило. Професіоналами своєї справи були й інші завідувачі: доц. Г. Рацинська, доц. В. Голоюх, проф. І. Вихованець, доц. Л. Павленко, які по чергово обіймали цю посаду, визначаючи безперервний рух кафедри до наукового та педагогічного зростання.

Сьогодні на кафедрі працюють сім докторів наук, професорів: М. Мірченко, Н. Данилюк, М. Жуйкова, Н. Костусяк, Т. Масицька, О. Межов, І. Мельник, три кандидати наук, доценти: О. Гандзюк, Л. Деркач, Р. Зінчук.

На кафедрі української мови функціонує Луцька граматична школа – колектив докторів на кандидатів філологічних наук, об'єднаних спільною ідеєю – дослідженням граматичних одиниць і категорій української мови. Діяльність наукової школи ґрунтується на концепції функційно-категорійної граматики. Керівник наукової школи – Іван Романович Вихованець, член-кореспондент НАН України, доктор філологічних наук, професор, головний науковий співробітник, із 2002 р. почесний професор Волинського національного університету імені Лесі Українки.

На кафедрі української мови понад 10 років функціонує аспірантура. За цей час підготовлено 15 кандидатів наук. 7 викладачів кафедри є членами спеціалізованої вченої ради із захисту докторських та кандидатських дисертацій (Д 32.051.02). Голова ради – доктор філологічних наук, професор кафедри Н. Костусяк.

Кафедра історії та культури української мови (завідувач – кандидат філологічних наук, професор Світлана Богдан) створена 1993 року внаслідок реорганізації кафедри української мови. Першим її завідувачем був Г. Аркушин. Нині кафедра забезпечує викладання історико-лінгвістичних дисциплін, а також навчальних курсів зі стилістики української мови, культури усного та писемного мовлення, методики викладання української мови тощо. Викладачі кафедри забезпечують викладання курсів «Українська мова за професійним спрямуванням» на всіх факультетах університету.

Викладачі кафедри (у її складі – два професори та 11 доцентів, кандидатів наук) активно розробляють індивідуальні наукові теми, публікують праці наукового і навчально-методичного характеру. Тут працюють відомі в Україні мовознавці. Професор Г. Аркушин –

знаний в Україні та за її межами діалектолог. Багаторічне вивчення західнополіських говірок лягло в основу його монографічних досліджень, численних публікацій в українських і зарубіжних виданнях.

Завідувач кафедри, професор С. Богдан – головний редактор наукового журналу «Лінгвостилістичні студії», автор майже 300 наукових праць і навчально-методичних посібників, науковий керівник 5 захищених кандидатських дисертацій, керівник наукової школи «Мовностилістична парадигма українських текстів різних функційних стилів». Світлана Богдан – ініціатор та організатор багатьох круглих столів із проблем культури мови й мовної ситуації в Україні, наукових конференцій, зокрема міжнародної – «Лінгвостилістика XXI ст.: стан і перспективи» (2013, 2015, 2017, 2019).

За період існування кафедри на ній підготовлено 16 кандидатів наук. Завдяки зусиллям її педколективу в університеті на високому рівні здійснюється мовна підготовка студентів, зростає престиж української мови, поглиблюється усвідомлення її важливості в духовному розвитку нації.

Значну увагу кафедра приділяє виховній роботі зі студентами. Зокрема, проводить майстер-класи з виготовлення традиційної обрядової ляльки-мотанки (щорічно, координаторка – І. Левчук), свято поезії Ліни Костенко (щорічно, координаторка – С. Богдан). Із нагоди 25-річчя кафедри історії та культури української мови було зреалізоване разом зі студентами вітальне дійство «На сьогодні, на завтра, назавжди! – ти залишишся в серці моїм» (координаторки – І. Левчук, Р. Омельковець), до 80-річчя волинської філологічної школи медіамарафон «80 історій успіху» (координаторка – І. Левчук). У межах святкування 25-річчя кафедри на факультеті було прочитано цикл гостьових лекцій від провідних українських лінгвістів, серед яких – доктор філологічних наук, професор, директор Інституту української мови НАН України П. Гриценко, доктор філологічних наук, професор НУ «Львівська політехніка» І. Фаріон, доктор філологічних наук, професор Житомирського державного університету імені Івана Франка В. Мойсієнко, кандидат філологічних наук, професор Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича Н. Бабич та ін.

Кафедра плідно співпрацює з державним закладом післядипломної освіти «Волинський обласний центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого

самоврядування, державних підприємств, установ і організацій», з Волинським інститутом післядипломної педагогічної освіти, з Малою академією наук України, з загальноосвітніми навчальними закладами освіти м. Луцька.

Кафедра української літератури (завідувач – доктор філологічних наук, професор Г. Яструбецька) має давню історію і глибокі традиції. Вона була створена у 1953 р. Першим завідувачем став А. Омельковець, випускник аспірантури Львівського університету, який разом зі ще однією талановитою представницею львівської наукової школи, ученицею академіка М. Возняка – Г. Мудрик, упродовж багатьох десятиліть визначав зміст і рівень філологічної освіти й науки на Волині. Саме цим непересічним особистостям випала доля спільно зі своїми молодшими колегами – Д. Іващенком, Н. Ільченко, В. Покальчуком запроваджувати в навчальний процес нові зміст, форми, принципи, методологію викладання історії української літературознавчих дисциплін загалом. За період 1955–1970 рр. склад викладачів змінювався якісно і кількісно, оскільки відбулося злиття кафедр української мови і літератури. Об'єднаною кафедрою завідувала Г. Бацман, а з 1957 р. – кандидат філологічних наук А. Омельковець. Із вересня 1970 р. кафедра української літератури функціонує як окремий структурний підрозділ. У наступний період нею керували Г. Мудрик, М. Смоленчук, О. Рисак, Д. Лящинський, Н. Стащенко, І. Констанкевич.

Сьогодні кафедра української літератури – згуртований колектив, який примножує високі науково-освітні традиції. У складі кафедри – три доктори наук, професори (В. Давидюк, Г. Яструбецька та за сумісництвом – І. Констанкевич) і шість штатних кандидатів наук, доцентів. Основні напрями наукових досліджень викладачів кафедри – Леся Українка та її доба, Леся Українка і сучасність, літературна Волинь, етногенетичні кореляти українського фольклору, українське літературне бароко, особливості історичної прози ХІХ ст., література української діаспори, інтермедіальність української літератури, експресіонізм в українській літературі, україномовна література в Польщі та ін.

Серед працівників кафедри є члени професійних спілок (НСПУ, НСЖУ): професор Г. Яструбецька, доцент В. Яручик. Викладачі кафедри організовують і проводять зустрічі зі сучасними письменниками, літературознавцями, перекладачами з України та зарубіжжя (Ю. Андру-

хович, В. Неборак, О. Ірванець, Ю. Винничук, В. Шовкошитний, Ю. Щербак, В. Табор, Г. Пагутяк, В. Даниленко, М. Жулинський, І. Дзюба, Р. Радишевський, Т. Карабович та багато ін.).

Кафедра теорії літератури та зарубіжної літератури (завідувач – доктор філологічних наук, професор М. Моклиця) постала в січні 2000 року (спочатку – кафедра теорії літератури та порівняльного літературознавства). У серпні 2002 р. внаслідок об'єднання факультетів україністики та слов'янської філології відбулася реорганізація кафедри та зміна її назви на кафедру теорії літератури та зарубіжної літератури. Відтоді завідувачем кафедри стала доктор філологічних наук, професор М. Моклиця. У 2004–2009 рр. кафедру очолювала кандидат філологічних наук, доцент В. Соколова. 2010 року на посаду завідувача знову було підтримано кандидатуру професора М. Моклиці.

Серед найважливіших наукових проєктів кафедри – виконання фундаментальних наукових досліджень (держбюджетних тем): «Леся Українка і зарубіжні письменники» (2009–2010 рр.) «Леся Українка і персоналії літературного процесу в Україні кінця ХІХ – початку ХХ століття» (2018–2020 рр.). Керівник проєктів – професор М. Моклиця.

Кафедра готує аспірантів та докторантів зі спеціальностей 10.01.06 – теорія літератури, 10.01.05 – порівняльне літературознавство. Від 2001 по 2020 рік захищено 16 кандидатських та 5 докторських дисертацій.

Нині кафедра випускає фахове наукове видання «Волинь філологічна: текст і контекст» (головний редактор М. Моклиця, відповідальний секретар Т. Левчук).

Лише за останні роки цей науковий осередок став організатором та співорганізатором (разом із кафедрою української літератури) цілої низки міжнародних наукових конференцій: «Універсум Лесі Українки: людина, культура, націософія» (Луцьк, 2016), «Експресіонізм в інтермедіальному контексті» (Світязь, 2017), «Леся Українка і Ольга Кобилянська в західно-українському літературному процесі: національне самоусвідомлення та європейські впливи» (Луцьк, 2018), «Нефікційна література: статус, еволюція, поетика від давнини до сучасності» (Луцьк, 2018), «Леся Українка в діаспорному літературознавстві» (Мюнхен, 2019), «Олена Пчілка в літературному процесі кін. ХІХ – поч. ХХ ст.» (Світязь, 2019) та ін.

Кафедра спільно з Німецько-українським науковим об'єднанням ім. Ю. Бойка-Блохина (м. Мюнхен, Німеччина) виступила співорганізатором та співвиконавцем Міжнародного наукового проєкту «Леся Українка в діаспорних дослідженнях».

Переважна більшість викладачів кафедри постійно співпрацюють із Волинським відділенням Малої академії наук України як члени в журі конкурсу та керівники секцій МАН. Також викладачі кафедри ведуть активну просвітницько-гуманітарну роботу. Так, педпрацівники цього підрозділу взяли участь у серії документальних фільмів та відеолекцій про видатних представників роду Драгоманових-Косачів (Волинська держтелерадіокомпанія, ТРК «Аверс» (С. Романов, М. Моклиця); про сучасну драматургію (Ж. Бортнік); виступають експертами в роботі Міжнародного літературного фестивалю «Фронтера» (Л. Лавринович). Серед працівників кафедри – член Спілки письменників України (О. Кицан), лауреати обласних, всеукраїнських та міжнародних літературних премій (М. Моклиця, О. Кицан).

Кафедра слов'янської філології (завідувач – доктор філологічних наук, професор Л. Оляндер) постала на базі кафедр польської філології та російської філології 2011 року. Наразі кафедра забезпечує читання дисциплін на двох спеціальностях полоністики, готуючи філологів-перекладачів та вчителів польської мови. Нині на кафедрі працює 7 штатних працівників: з них один – доктор наук, професор (Л. Оляндер), чотири кандидати наук, доценти.

Основні наукові напрями досліджень кафедри – волинський текст у польській та українській літературах; польсько-українські літературні паралелі: порівняльний аспект вивчення польської літератури ХІХ століття, національно марковані одиниці польської мови, лінгвостилістичний аналіз текстів польської літератури порубіжжя і першої половини ХХ століття, польська періодика міжвоєнного двадцятиліття з українською тематикою тощо. Науково-дослідна та науково-методична робота кафедри спрямована на опрацювання комплексної теми «Польський мовно-літературний процес: європейський контекст» у таких напрямках: наратологія, герменевтика, рецептивна поетика, лінгвокраїнознавство, компаративістика.

Важлива частина роботи кафедри – організація та участь у міжнародних конференціях, семінарах: «Актуальні питання сучасної слов'янської філології» (вересень 2016 р.); «Наукове педагогічне читання «Шкільництво міжвоєнного періоду» (жовтень 2018 р.); «Україна у житті Г. Юзевського» (листопад 2018 р.), «Literacka spuścizna Józefa Łobodowskiego w kulturowym kontekście współczesności» (жовтень 2019 р.), «Kongres Inicjatyw Wschodnich (Polska, Lublin)» та ін.

Кафедра налагодила тісну співпрацю з Генеральним консульством Республіки Польща в Луцьку. Протягом останніх років була

реалізована (і триває нині) низка проєктів, у яких активну участь беруть студенти і викладачі луцької полоністики. Насамперед, варто згадати потужний польсько-український циклічний науково-навчальний проєкт «Interdyscyplinarny kurs monograficzny z teorii literatury i teorii przekładu literatury», завдяки котрому студенти-полоністи мають можливість слухати лекції видатних польських науковців – професорів Адама Регевича, Пьотра Ганцарка, Халени Красовської, Агнешки Чайковської та ін., знаних перекладачів – Богдана Задури, Остапа Сливинського, Андрія Бондара.

Протягом кількох останніх років функціонує «Polski Klub w Łucku» – місце зустрічей лучан, де предметом бесід є Польща, її література, історія, культура у загальноєвропейському контексті, з урахуванням паралелей з українською реальністю, відслідковуванням реальних і можливих позитивних взаємовпливів наших культурних просторів. «Polski Klub w Łucku» уперше зібрався 6 жовтня 2016 року. За перший сезон – з жовтня 2016 року до червня 2017 року – відбулося понад тридцять зібрань різного формату. У гостях «Польського клубу» з лекціями побували польський політик Павел Залевський, працівник Дому зустрічей з історією у Варшаві Томаш Куба Козловський, представники Музею Другої світової війни в Гданську Бартоломей Гарба, Вальдемар Ковальський, Дмитрій Панто, Домінік Ягодзинський, професор Інституту славістики Польської академії наук Гелена Красовська, співробітники Інституту національної пам'яті Польщі Даріуш Галашевський, Міхал Зарихта, Конрад Рокицький, професори Академії імені Яна Длугоша в Ченстохові Адам Регевич та Артур Живьолек, докторантка цього ж навчального закладу Ельжбета Хак, бізнесмен Анджей Градзюк, професор Університету Адама Міцкевича Пьотр Голдин, представник фундації «Niepodległość» Яцек Бури, історик, культуролог Лукаш Ясіна та ін. Головною натхненницею цих та інших заходів із популяризації та вивчення польської мови та культури на факультеті є кандидат філологічних наук, доцент Ю. Васейко.

Кафедра постійно організовує тематичні літературні вечори для студентів-полоністів: «Абетка життя Я. Кохановського», «Горда муза Зузани Гінчанки», «Найніжніший з романтиків» та ін. (О. Вишневська, Ю. Васейко). Зі студентами-україністами, які вивчають польську мову, надзвичайно потужні, видовищні театралізовані постановки щороку реалізує доцент О. Яручик.

Кафедра соціальних комунікацій (завідувач – доктор наук із соціальних комунікацій, професор С. Кравченко) створена в серпні 2009 р. (до 2013 року – кафедра видавничої справи та редагування і журналістики) у результаті реорганізації кафедри української мови, видавничої справи та редагування і кафедри теорії літератури, зарубіжної літератури та журналістики. Професорсько-викладацький склад кафедри – один доктор наук із соціальних комунікацій, професор (С. Кравченко) та 10 кандидатів наук.

Науковці кафедри активно та результативно працюють над актуальними проблемами сучасного журналістикознавства, теорії і практики видавничої справи та редагування, соціальних комунікацій. Завдяки громадській організації «Альтернативна журналістика» (керівник – доцент О. Косюк) зреалізовано грант «Альтернативне вирішення гендерних проблем», поданий на конкурс «Візуалізація прав жінок, жіночого активізму та жіночого/феміністичного руху». Проєкт підтримано Українським жіночим фондом (2018–2019).

На факультеті філології та журналістики створено власний сайт «НІВРОКУ!» (ffj.in.ua). Це факультетський навчальний медіапроєкт: сайт творять студенти. Ідея онлайн-платформи, де можна було б розповідати про факультет філології та журналістики, зокрема подавати інформацію про наші численні заходи і проєкти, презентувати цікаві напрацювання студентів.

Під керівництвом викладачів кафедри функціонують навчальні телестудія та радіостудія; практично десятирічну історію має інформаційно-розважальний журнал «Об'єктив студентський». Усі проєкти реалізовані на базі навчального медіацентру факультету філології та журналістики та кафедри соціальних комунікацій.

У вересні 2006 року на базі Волинського науково-дослідного центру дослідження життя і творчості Лесі Українки (завідувач – кандидат філологічних наук, доцент Н. Стащенко) було відкрито Науково-дослідний Інститут Лесі Українки. Стратегічне завдання Інституту – підготовка Повного зібрання творів Лесі Українки. Серед завдань Інституту – створення персональної енциклопедії «Леся Українка», підготовка наукової біографії письменниці, монографічних досліджень, бібліографія, видавнича діяльність та літературно-меморіальна робота. Остання зокрема провадиться Музеєм Лесі Українки (завідувач – кандидат філологічних наук Т. Данилюк-Терещук).

Триває активна робота над виявленням і згромадженням архівних матеріалів родини Косачів та дослідників життя і творчості Лесі Українки. Створено страховий фонд (на електронних носіях) рукописної спадщини письменниці та її бібліотеки. В Інституті сформований архів, описом якого займається завідувач Біобібліографічного відділу ім. проф. О. Рисака Антоніна Радько. Основу архівосховища складають фонди І. Косач-Борисової, О. Косач-Кривинюк, Т. Скрипки, Є. Сверстюка, Н. Іщук-Пазуняк, Г. Мудрик. На стадії активного формування перебуває бібліотека Інституту, яка налічує понад півтори тисячі книг і часописів.

Першим директором Інституту Лесі Українки був провідний науковий співробітник Інституту літератури імені Тараса Шевченка НАНУ доктор філологічних наук Л. Скупейко. З листопада 2008 р. установу очолював директор Інституту літератури, академік М. Жулинський. У березні 2020 р. директором призначено доктора філологічних наук С. Романова.

Факультет має поважні педагогічні та наукові традиції, серед яких варто відзначити видання в різні роки фахових журналів («Науковий вісник СНУ. Філологічні науки», «Волинь філологічна: текст і контекст», «Леся Українка і сучасність», «Філологічні студії», «Проблеми славістики», «Типологія та функції мовних одиниць»), видання молодіжного наукового вісника факультету «Scripta manent», тематичних збірників наукових праць, проведення наукових семінарів, конференцій міжнародного рівня та ін.

До виконання науково-дослідної тематики постійно залучаються студенти, які беруть участь у наукових конференціях різних рівнів, друкують результати своїх досліджень наукових виданнях, стають переможцями студентських предметних олімпіад, конкурсів наукових робіт тощо. Загалом організації індивідуальної роботи студентів приділяється велика увага. На всіх кафедрах факультету функціонують наукові проблемні групи; під керівництвом професорів, доцентів науково перспективна молодь виконує індивідуальні наукові проекти, апробувати які вони мають можливість на науково-практичних конференціях та семінарах різних рівнів.

Випускники факультету знаходять себе в найрізноманітніших галузях: науковій, видавничій, перекладацькій, творчій, педагогічній (як викладачі університетів, інститутів, середніх спеціальних закладів, ліцеїв, гімназій), в урядових, державних, науково-дослідних

та науково-інформаційних установах, у друкованих та електронних ЗМІ, перекладацьких бюро, на державних та приватних підприємствах, що здійснюють міжнародну діяльність. Вони демонструють професійну мобільність, швидку адаптацію до динамічних процесів в освітній та соціально-культурній сферах, здатність до постійного оновлення наукових знань.

Насамкінець – кілька слів про освітні програми, які нині пропонуємо потенційним абітурієнтам та за якими здійснюємо підготовку фахівців. На факультеті можна здобути освіту: 1) на базі повної середньої школи – на повний термін навчання для здобуття ступеня бакалавра; 2) на базі диплома молодшого спеціаліста – на скорочений термін навчання для здобуття ступеня бакалавра; 3) на базі диплома бакалавра, спеціаліста, магістра з будь-якої спеціальності для здобуття ступеня магістра.

Освітній рівень *бакалавра* можна здобути за спеціальностями: 035 Філологія. Освітня програма «Українська мова та література. Світова література»; 035 Філологія. Освітня програма «Мова та література (польська). Переклад»; 014 Середня освіта (Українська мова і література). Освітня програма «Середня освіта. Українська мова та література. Світова література»; Спеціальність 014 Середня освіта. Мова і література (польська). Освітня програма «Середня освіта. Польська мова»; 061 «Журналістика» (Освітня програма «Журналістика і міжкультурна комунікація»).

За освітнім рівнем *магістра* пропонуємо спеціальності: 035 Філологія. Освітня програма «Українська мова та література. Світова література»; 035 Філологія. Освітня програма «Мова та література (польська). Переклад»; 014 Середня освіта (Українська мова і література). Освітня програма «Середня освіта. Українська мова та література. Світова література»; 061 «Журналістика» (Освітня програма «Журналістика і соціальні комунікації»).

Варто зазначити, що запровадження на факультеті у 2016 році освітньої діяльності з педагогічних спеціальностей (014 Середня освіта) – з одного боку, є своєрідним «повторенням пройденого», адже історія факультету нерозривно пов'язана з історією університету, який виріс із педагогічного інституту, та з іншого – виклик і новий досвід, особливо з огляду на те, що нині в педагогічній сфері тісно переплетені класичні методи та найновіші, пов'язані з потужним упровадженням технічних засобів навчання, інформатизацією освітнього

процесу, появою багатьох нестандартних методик. Пропоноване видання й має на меті рух у вказаному напрямку. Методичні аспекти навчання філологічних дисциплін у закладах середньої та вищої освіти – та сфера, яка нині особливо потребує актуалізації. На наше глибоке переконання, динамічний розвиток факультету, запровадження інноваційних підходів у процесі викладання дисциплін, постійний пошук і невтомний рух уперед – те, що дає підстави вірити в успіх і в цій справі.

Факультет філології та журналістики нині – це осередок творчої співдружності професорсько-викладацького складу і студентів, які спільними зусиллями створили потужний центр освіти і науки. Запорукою успіху факультету є колектив професіоналів, для яких обов'язок, відповідальність, гідність, інтелігентність і гуманізм залишаються основою професійної діяльності. Завдяки цілеспрямованості, величезній творчій енергії, вмінню дбайливо зберігати закладені традиції колектив факультету вже вісім десятиків років формує потужну генерацію висококласних фахівців, які роблять величезний внесок у розвиток гуманітарної сфери Волині та України загалом.

Лілія Лавринович,
кандидат філологічних наук, доцент,
декан ФФтаЖ